

Nyckelharpolekare möts i Nyköping

SÖDERTÄLJE: I slutet av april skall Sörmlands nyckelharpolekare dras samman i Nyköping. Det framgick bl a när Södermanlands Spelmanförbund höll årsstämma i Södertälje på lördagen. Då beslöt man också att fortsätta utgivningen av sitt medlemsblad, Sörmlandslåten. Man skall också försöka göra en tonbandsbilaga till varje tidningsnummer.

En annan stor aktivitet som nu håller på att utveckla sig inom de

sörmländska spelmanskreterna är att man skall sammanföra folkmusik och folkdans till vad det fordom varit. Ett sådant evenemang kommer att hållas på Torekällberget i Södertälje på Kristi himmelfärdsdag då 100-talet spelmän, dansare och andra folklivsmänniskor skall medverka.

Beträffande nyckelharpoträffen i Nyköping kan noteras att nyckelharpan just nu upplever en renässans. Det finns minst 10-talet nyckelharpolekare i Sörmland. På initiativ av Maj Eriksson i Flenmo kommer spelmansförbundet att i nyutgåva utge en faximilupplaga av den folkmusik som A G Rosenberg i Melösa utgav någon gång på 1870-talet. Den är upptecknad på 1820-talet.

Södermanlands Spelmansförbund har nu ca 290 medlemmar, som man nu hoppas skall öka genom den ungdomsaktivitet som pågår. I samband med årsstämman i Södertälje höll Gustav Wetter, Katrineholm, ett anförande om Gunnar Sjögren i Vansö.

Kassaförvaltaren under 12 år, Nils Lindvall, Katrineholm, lämnade styrelsen liksom Artur Forsberg, också han från Katrineholm. Den senare har tillhört styrelsen i 9 år. Båda avtackades för sina värdefulla insatser.

Till ordf omvaldes Arne Blomberg, Enhörna, v ordf och tillika hedersordförande Gustav Wetter, Katrineholm. Sekr är Sigvard Ejermo, Stigtomta, ny kassaförvaltare blev Allan Ljungdahl och ny biträdande kassaförvaltare Bo Claesson, båda Södertälje. Kvarstående i styrelsen är Ture Enberg, Södertälje.

KK
Torsdag den 17 april 1969

NYCKELHARPOTRÄFF i Nyköping den 26 april

Något så originellt som en nyckelharpoträff anordnas på Nyköpingshus i Nyköping lördagen den 26 april. Det står att läsa i aprilnumret av Sörmlandslåten, det sörmländska spelmansförbundets medlemsblad. Alla intresserade, med eller utan nyckelharpa, får delta i harpoträffen.

Nyköpings spelmän och folkdansare har lovat medverka vid träffen med litet underhållning. Anledningen till att träffen anordnas är att antalet nyckelharpospelmän under

senare år ökat ganska markant. Nu vill man att dessa strålar samman för att utbyta erfarenheter angående stämning av instrumenten, låtar och spelteknik.

Vidare anordnas den årligen återkommande Södertäljestämman på Kristi himmelfärdsdag, den 15 maj.

Som vanligt kommer stämman att bestå av mest spel, dans och lekar i små grupper. Ryktet om fjolårsstämman har spritt sig, och i Södertälje väntar man en mindre invasion från olika delar av Sveri-

ge. I fjol hade 100-talet spelmän mött upp, i år väntar man kanske det dubbla.

Torekällbergsstämman, den kallas så, skall också omfatta en utställning av folkliga musikinstrument.

I Sörmlandslåten aprilnummer meddelas vidare att den sörmländska folkmusikfonden för närvarande omfattar 2.700 kronor. Detta har åstadkommit genom nettot från spelmansstämman i Eskilstuna i juni i fjol och genom donationer och frivilliga bidrag.

Flens folkdanslag firade 20-årsjubileum med fest

Fyra som varit med från starten är Nisse Johansson, Gunnar Mårberg, Siv Frisö och Anne Marie Leander. Mellan Johansson och Mårberg står nuvarande ledarinnan Inga Franzén.

FLEN: På skärtorsdagens kväll dansade Flens folkdanslag för 20 gångna år. Det var 1949 som de första stapplande stegen togs på initiativ av Nils Johansson och folkskollärare Bengt Jungmar. Tillsammans med Ann Marie Leander, Siv Frisö och Gunnar Mårberg har Nils Johansson varit med alla 20 åren. Den första uppvisningen hade danslaget efter bara några månaders träning. Publikerna utgjordes av patienter vid Flens sjukhem.

Raden av uppvisningar är därefter lång. Som kronan på verket kommer naturligtvis midsommaraftnarna vid Stenhammar. Det var alltså under åren 1950-1964 när prins Wilhelm gick

i spetsen. Då kunde åskådarmassorna uppgå till 10 000 människor. Från början kallades danslaget IOGT:s folkdanslag men för tre år sedan bytte man till nuvarande beteckning.

Flera resor har naturligtvis gjorts. 1958 var man i Holland. Under resan gjordes framträdanden både i Tyskland och Belgien. 1962 var man i Tjeckoslovakien efter att ett slovakiskt folkdanslag besökt Flen en tid innan.

Sedan fem år tillbaka finns också et ungdomsdanslag. Tyvärr har det hela tiden varit svårt med rekryteringen av intresserade pojkar. Sex-åtta par har man igång nu.

Vid jubileet i Söderskolan dansades det naturligtvis och åts också en god supé. Ett 60-tal personer fanns närvarande och däribland 10-15 f d folkdansare från Flen. För musiken svarade Rune Gustavsson, Karl-Evert Hellman och Jan Winter.

SN 30.4-69

Recept för 102-åring: Frisk luft och motion

HÖLÖ: Ett glatt humör, frisk luft och så mycket motion som möjligt är bra för hälsan och spänsten, säger Karl Johan Karlsson på Hemmet i Hölö. Man bör tro på vad han säger, ty själv har han levt efter det receptet. På fredag fyller han 102 år med alla sina sinnen i gott trim. Med den aktningsvärda åldern är han också kommunens äldste invånare.

Men det är inte bara med rörelser han håller sig igång, denne vitale 102-åring. Han kan ännu hantera nål och tråd och sy i en knapp eller laga en reva i kläderna. Ibland måste han skarva västen i ryggen för att den skall räcka till om magen. Varför han gör det? Jo, han har så gott med maten på hemmet så han lägger på hullet enligt egen utsago.

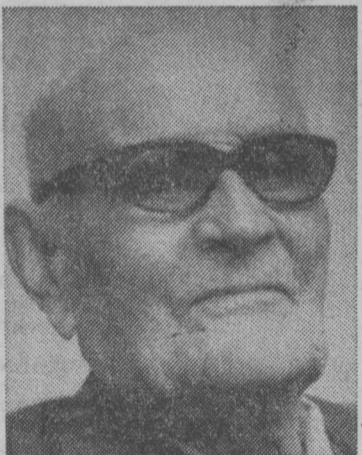
Karl Johan Karlsson har ett enastående minne vad det gäller personer, datum och årtal. Det är helt fascinerande att lyssna till honom om tiden på Tullgarn, om växlingen av regenter som han upplevt och om kungligheters vänliga väsen.

Om det finns någon i det här landet som hyllar och ärar kungahuset högt och rent så är det Karl Johan Karlsson och han gör det med massor av egen erfarenhet som bakgrund. Någon form av kunglig högfärd har han aldrig kunnat spåra och de kungligas givmildhet prisar han alldeles speciellt.

Än i dag bär Karl Johan Karlsson med stolthet den klockkedja med medaljong som han 1883 fick av dåvarande kronprinsessan och likaledes ikläder han sig gärna den kungliga medalj som han 1922 fick av kung Gustav V då han slutade som arrendator vid Atorp.

När vi för hårt arbete på tal, säger Karl Johan Karlsson att folk fick arbeta hårt förr, men egentligen for dom inte illa av det. Själv vet han vad arbete innebär, för redan som 10-åring började han arbeta vid Tullgarn där fadern bl a var slotts-knekt innan han blev arrendator vid Atorp.

Karl Johan Karlsson började som

bärplockare och hjälp i trädgården med ogrärensning och liknande. Efter några år blev han vallpojke och som 15-åring började han i slottet. Efter tre års tjänst ville slotts-förvaltningen flytta honom till Stockholms slott, men fadern, som då var arrendator vid Atorp, tyckte att sonen behövdes hemma. Han blev kvar vid Tullgarn och efter ingånget äktenskap blev han stalldräng och var sedan fördräng innan han 1905 övertog arrendet vid Atorp. Han drev jordbruket till 1922 då han i sin tur överlät det på en son.

När han avträdde arrendet vid Atorp fick han av Tullgarn en stuga till "älderdomshem" och där bodde han till för drygt åtta år sedan. Här efter har han bott på Hemmet, där han trivs förträffligt och där det blir stor släktsamling på fredag. Även sonen Ellert, som samma dag fyller 73 år, kommer att fira sin högtidsdag tillsammans med sin pigge 102-åriga fader, som verkligen är med sin tid och som följer dagshändelserna i Södermanlands Nyheter, vilket han gjort allt sedan tidningen började utkomma för drygt 75 år sedan.

PER ANDERSSON